

**OBRES COMPLETES,
VOL. VIII; PLORANT
Y RIENT**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649215751

Obres completes, Vol. VIII; Plorant y rient by Emili Vilanova

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

EMILI VILANOVA

**OBRES COMPLETES,
VOL. VIII; PLORANT
Y RIENT**

Hoites Alomar de Vasc

EMILI VILANOVA

P L O R A N T

Y

R I E N T

BARCELONA

ILUSTRACIÓ CATALANA

1906

CONFIDENCIES

Lo Director de «L'Avenç» me va demanar lo meu retrat per publicar-lo en son aristocràtich periòdich.

—Ja'm fa favor vostè,—li vaig dir; —però, hi tinch les meves repugnancies: míri qu'encara may me l'havía demanat ningú, ni cap currutaca, en aquell temps qu'un hom tenia conexenses, y ara vostè vol que surti ab aquexos luxos d'home de crit, si nó ab la vanitat de més de quatre tabernacles, que, posats en estampa en qualsevol setmanari, rodan per demunt de les taules de fondes y tabernes, fets una desgracia, plens de taques d'oli ò de substancia de plattillo?

No hi crech ab axò dels retratos. D'ensà qu'una vegada'm vaig veure en un àlbum, fentme de pariona a l'altra plana una *criolla* qu'era'l pasmo de la lletgesa. Al imaginar que cada cop que clohian lo llibre aquell nas xato'm venia a sobre, en mitx de les galtes, durà una temporada que, al anarmen al llit, deya entre mi: «Tu aquí prou estaràs be y tou y regalat entre coxins de ploma, sommier brandador y mosquitera tènue, de punt de trenyina, sense inquietuts, ni desvaris, ni pesadilles que neguitegin ton descans... ¡Y aquell pobre jo, abandonat, sol y inerme en l'àlbum, frech a frech ab aquella cara axafada, com si l'haguessin passada pels cilindros, ab lo perill qu'algun dia, ò potser en les sossegades hores de la nit, sos llavis de salsitges, estrellin sobtadament alguna besada fogosa, de tret segur, demunt mateix de la representació exacta de la teva fesomia!

¡Quina por vaig tenir molts vespres de somniar mulata!

No es per fingida modestia que'm dolgui la seva proposta. ¡Fa tant temps que tinch tancat lo meu clixé a tota copia! ¿Què se li'n dona al públich de fer conxensa ab un tipo de bigoti y perilla, que per tot arreu se'n troban, y passen y seguexen, y cap senyora se'l mira ni cap donzella li decanta'ls seus ulls? Los anys portan arnes y ningú'n fa cas de aquests exemplars de l'època passada, que ja estan en vía d'arrugarse. ¿No li sembla ben enrahonada la meua determinació y aquest temor d'exir a fer lo tonto ara, ab lo meu retrat, quan no ho vaig fer, molt prudentment, allavors que m'encontrava de cara a la vida, ab la sanch jove, la color sanitosa, alegres los ulls y riamera la boca, ab humor sobrer per mi y per bestreuren als malincòlichs y apesaratats?... Sí qu'ha retardat vostre ab lo seu prech, qu'estimo y agrahexo: ¡ve posta de sol, y sento sovint remorejar en mos oidos la commovedora oració del *Angelus* y en mon

esperit la tristesa, l'anyorament inexplicable d'aquells dies passats en la joventut y l'alegría!...

Y en semblant situació, ¿quín cant vol que'ls hi dongui a vostè y als lectors, qu'ademés del retrat me demana apuntes biogràfichs? A ningú li agrada veure posats surruts, ni escoltar ploramiques; jo'l primer, per instint, me n'aparto, y per instint també m'es poch simpàtica tota cara ferrenya ò massa grave, y cerco la quitxalleta, que sempre està alegre y venen y m'estiman y'ls hi rebrego suaument les galtes, los hi torso'l nasset com aquell qui vol tombar la clau, y després de mil vituperis que los hi acolorixen la cara, abaxo'l cap, los hi dexo estirar los cabells, me fan *nero-nero* ò m'estarrufan lo bigoti, y riem de gust, encara qu'alguna vegada m'hajan fet esgarrinxades ab ses ungles fines y talladores com llansetes de grua. Aquests son los predilectes. Los que trobo pel carrer, a cayguda de mà, a tots los hi volto suaument la rodoneta de sa cara grassona, y quedem amichs. Als més petitets, que van a bras, apoyant lo cap viu y esparpillat sobre l'es-

patlla de la dida, 'ls hi avenso postures y rialletes que 'ls hi donan molta satisfacció, y sempre me les retornan ab augment d'alegría. La dida, ni'n sab rès ni se'n adona que de tras cantó'ns obsequiem d'aquest terme, ni de que'ns corresponguem ab tanta finesa les nostres amistats.

Si anés citant totes les meves relacions infantils, ¡quina llista més escayenta presentaria, quines fesomíes més agraciades y gososes los hi faria veure!

Lo Jaume, un esguerradet, tan maco, ab uns ulls negres, grossos, plens de claror, en los que s'hi llegeix la tristesa de sa desgracia, y que sempre m'enterneix, sempre, encara que fem broma. No passa may per devant del magatzem sense guaytar; si no m'hi veu, pregunta als minyons de casa: «¿Que no hi es ell?» y si'm troba al llindar de la porta, m'allarga la maneta, nos l'estrenyem sense dir rès, com pacte convingut ò com si haguessim de temps encaixat a *quart*. Encara que té la tieta que l'estima, — lo pobrissó no ha conegut a sa mare, — espera les meves caricies y se'n va content després